

Марко В. П. Аналіз художнього твору. – К.: Академвидав, 2013. – 280 с.

Автор навчального посібника прагнув поєднати наукову точність, чітку структурованість матеріалу з дохідливістю його викладу, часом навіть інтригуючою метафоричністю. Наприклад, у назвах розділів: “Гіркуватий мед сповідального слова”, “Час вивітрювання ідеалів”, “Утопія з постмодерним фіналом”...

У першому розділі обґрунтовано теоретичні основи дослідження, уміщено інформацію щодо принципів, методів та прийомів аналізу літературного твору, наочно продемонстровано, як працює над змістом шліфується форма й навпаки. Зокрема, у підрозділі “Декодування” стверджується, що код новели “Три зозулі з поклоном” – в утвердженні рівноцінності небесного й земного кохання.

Другий розділ присвячено втіленню теоретичних аспектів аналізу ліричних творів у практиці. Автор підіймає завісу парадоксів: звертання до “Панни Інни” стало сповіддю любові до її сестри; ідея, захопивши Є. Маланюка, народила поета; символ “пекла” в поезії Віри Вовк перетворився на “рай для двох”; а розмови з Україною і звертання до слова – ознаки самотності В. Стуса.

Третій розділ перейнятий таїною прозового слова: автор не лише пропонує власну систему аналізу, яка вирізняється увагою до форми викладу. Дослідник поринає в монологічну атмосферу “Intermezzo” М. Коцюбинського й “Новини” В. Стефаніка, розшифровує причини страху як ознаки внутрішньої вичерпаності Федька-халамидника, зупиняється на просторі сповіді й антисповіді в романах П. Загребельного.

Четвертий розділ присвячено драматургії, яку, стверджує автор, треба досліджувати, звертаючи увагу на взаємодію слів і вчинків, думок і почуттів, не оминаючи й деталей, на яких наголошує сам драматург. Нові ракурси постають і в аналізі відомих п’єс: Гнат Голий, називаючи мертвого Саву братом, вважає вбивство благом (твір І. Тобілевича); роздвоєність правд дає змогу Наталі створити не лише любовний трикутник, а й чотирикутник (“Брехня” В. Винниченка); пророк Амар загине через випробування земним коханням (“Пророк” В. Винниченка).

Прикметно, що дослідник не “боїться” аналізувати вже проаналізоване: творчість Шевченка, Франка, Тичини, Рильського, Стуса, Стефаніка, Хвильового, Довженка, Лесі Українки, Тобілевича... Більшість створеного знайоме не лише студентам, а й школярам, тому посібник можна (і треба) застосовувати не лише на заняттях з літературознавства, а й на шкільних уроках з української літератури.

Ярослава Муравецька